

for a living planet®

Политика на Европейския Съюз за качествени продукти

„Натура 2000 и Зелен Коридор Долен Дунав– мрежата става реалност”

WWF Дунавско-Карпатска програма, България

Русе, 10 Юли 2008

for a living planet®

Цели на политиката за качествени продукти

- Защита на традиционните продукти с регистрирани наименования от нелоялна конкуренция
- Защита на интересите на производителя
- Защита на интересите на потребителя

for a living planet®

Законодателни мерки на ЕС – 1992 г.

3 лога за качество:

ЗНП – защитено наименование за произход;

ЗГУ – защитено географско указание;

ТС – традиционен специалитет.

for a living planet®

Регламент 2081/92

Регламентира защитата на наименование за произход и географско указание за земеделските продукти и храни. Отнася се до:

1. земеделски продукти предназначени за човешка консумация – млечни продукти – сирена, масла, пресни меса и продукти на месна основа, яйца, мед, плодове, зеленчуци, зърнени култури, риби и рибни продукти;

Регламент 2081/92

Отнася се до (2):

2. Хранителни продукти (не задължително от земеделски произход) – бира, напитки на основата на растителни екстракти, хляб, тестени изделия, сладкиши, бисквити, горчица и др.;
3. Земеделски продукти – сено, корк, суровини от животински произход, ракета, ароматни масла, клейове, смоли, корк, цветя и декоративни растения, вълна и др.;

Регламент 2081/92

• Не се отнася до:

1. Вино и спиртни напитки, с изключение на винен оцет;
2. Родови наименования.

Към групата на производителите, които депозират заявката, могат да се присъединят само производители от очертания географски регион.

for a living planet®

Регламент 2082/92

- Регламентира издаването на сертификати за специфичния характер на земеделските продукти и храни и обозначението на продуктите с логото за традиционно-специфичен характер. Признава се “специфичен характер” при доказана особеност или отличителни черти, които ясно отличават земеделския продукт или храна от други подобни от същата категория.
- Заявката за регистрация се подава от група производители, произвеждащи продукт, отговарящ на една и съща специфика.

for a living planet®

Категории защитени наименования (1)

1. Свързани с определен географски район - отнасят се до продукти с изключителни вкусови качества, които се дължат на местните методи, използвани при производството им. Двата вида географски означения показват различна степен на обвързаност на продукта с географската област – географски означения;

Категории защитени наименования (2)

2. Свързани с определен метод на производство – не се обвързва с определена географска област – традиционен специалитет или храна с традиционно специфичен характер.

Географски означения

Защитено наименование за произход (ЗНП) – продуктите имат доказани характеристики, които са резултат единствено от местността и способностите на производителите в региона на производството. Всички стадии на производствения процес (производство, преработка, подготовка) задължително се осъществяват в посочената област;

for a living planet®

Географски означения (2)

Защитено географско указание (ЗГУ)

продуктите имат редица специфични характеристики или репутация, които са свързани с дадена географска област и поне един от етапите на производство се извършва в тази област, като суровините за производство на продукта могат да идват от друг регион.

for a living planet®

Традиционен специалитет

Храна с традиционно-специфичен характер

продукти с определени характеристики, които имат традиционни съставки или се правят по традиционни методи. Понятието “традиционен” се свързва с доказана употреба на Общността за период от време, показващ предаване от поколение на поколение (25 г.). Традиционните специалитети получили официална закрила в европейските регистри са много малко на брой (Mozzarella).

Ред за регистрация

Молбата за регистрация се отправя до компетентен орган в страната-членка (МЗХ за България), в която се намира географския район и се произвежда продукта. Към молбата за регистрация се прилагат определени документи, най-важният от които е спецификация, която съдържа основни данни за продукта.

Изготвяне на досие

За всеки продукт се изготвя досие, което се представя пред компетентния орган и съдържа основни данни:

1. Име на продукта – описание и доказателства за традиционност;
2. Очертаване на границите на географския район – почвено-климатични характеристики – задължително за наименованията за произход и географските указания;

for a living planet®

Изготвяне на досие (2)

3. Обосновка за връзката на качествата на продуктите с географския им произход – задължително за наименованията за произход и географските указания;
4. Описание на преработвателния процес – изтъкване на специфични и автентични методи на производство на суровината и крайния продукт;

for a living planet®

Изготвяне на досие (3)

5. Характеристики на продукта – съдържание, рецептура, цвят, вкус, мирис;
6. Контролен орган и минимални изисквания и процедури за проверка (аспекти, които позволяват оценка на традиционния характер)

Изготвяне на досие (4)

- Към заявката се прилагат различни документи - изследване (обосновка) на наименованието,
- данни, доказващи произхода на името, доказателства, че наименованието се асоциира от потребителите с този продукт (т.е., че този продукт е вече утвърден на пазара).
- След задълбочена проверка по същество на спецификацията и всички приложени документи и при констатирано съответствие, компетентният орган на страната членка оформя досие в определена форма и го изпраща в ЕК.

Изготвяне на досие (5)

- В ЕК е предвидена определена процедура - в официалния вестник се публикуват основни данни от заявката за регистрация с цел всички засегнати лица да бъдат информирани за тази заявка и евентуално да подадат възражение в рамките на определен срок.
- При необходимост и по искане от ЕК компетентният орган осъществява връзка с групата производители, вносител на заявката за регистрация, и предоставя исканата допълнителна информация.

for a living planet®

Право на обозначаване на продуктите

- Ако Комисията направи заключението, че продуктът отговаря на изискванията за даване на защита върху наименованието и ако не са постъпили възражения, ЕК вписва името в „Регистър на защитени наименования за произход и защитени географски указания“, който съдържа имената на съответните продукти и контролни органи.
- Земеделските продукти и храни с традиционно-специфичен характер се вписват в „Регистър на сертификатите за специфичен характер“.

for a living planet®

Право на обозначаване на продуктите (2)

- Вписването в тези регистри дава право на обозначаване на продукта с логото на ЕК за съответното защитено наименование. Редом с логото на ЕК задължително се вписва акредитираният контролен орган.
- Компетентният орган води национални регистри на производители и контролни органи.

Право на обозначаване на продуктите (3)

Реформата на ОСП от 2003 г. обръща специално внимание на насърчаването на тези традиционни регионални производства и определя условия за подпомагане в новоприетия Регламент 1783/2003 г. ЕС финансира и промоционални програми за тези продукти при определени условия.

